

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

W KLASACH I - III

Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Podoficerskiej Szkoły Piechoty dla Małoletnich w Nisku

Wewnątrzszkolny System Oceniania w edukacji wczesnoszkolnej został opracowany w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017r. (Dz.U. z dnia 16 sierpnia 2017r. poz.1534) w sprawie oceniania, klasyfikowani i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Statut Szkoły.
- Wewnątrzszkolny System Oceniania.

Opracowanie:
Zespół Nauczycieli Edukacji Wczesnoszkolnej PSP Nr 5 w Nisku

Rola i cele oceniania

Ocenianie – to proces gromadzenia informacji o uczniach, który jest integralną częścią procesu uczenia się i nauczania. W edukacji ocena pełni głównie funkcje diagnostyczne, służy wspieraniu szkolnej kariery uczniów oraz motywuje ich do nauki. Jej celem jest monitorowanie rozwoju ucznia. Ocenie podlega praca i postępy ucznia oraz stan jego wiedzy. Ocena ma wskazać, co osiągnął, co robi dobrze, ile już potrafi – a czego nie umie.

Ocena – to informacja o aktywności, postępach i trudnościach oraz uzdolnieniach ucznia. Po ukończeniu pierwszego etapu edukacji można mówić o osiągnięciach ucznia, o tym, co powinien umieć, rozumieć, wiedzieć.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.

Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych.

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju; motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

**Informowanie rodziców (prawnych opiekunów) uczniów o postępach w nauce
i zachowaniu w pierwszym etapie edukacyjnym, czyli w klasach I – III PSP Nr 5
w Nisku**

I

**Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów. Metody wystawiania oceny
półrocznej i rocznej.**

1. Rok dzieli się na 2 semestry.
2. W klasach I – III obowiązują oceny bieżące oraz śródroczna i końcoworoczna ocena opisowa uwzględniająca postępy ucznia w edukacji oraz w rozwoju emocjonalno – społecznym, a także jego osobiste osiągnięcia. Oceny bieżące wyrażone są w następującej skali:
  - ocena: **celujący (6)** skrót: **cel**
  - ocena: **bardzo dobry (5)** skrót: **bdb**
  - ocena: **dobry (4)** skrót: **db**
  - ocena: **dostateczny (3)** skrót: **dst**
  - ocena: **dopuszczający (2)** skrót: **dop**
  - ocena: **niedostateczny (1)** skrót: **ndst**

W ocenianiu bieżącym możliwe jest stosowanie znaku „+” i „-”, po ocenie.

3. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne są ocenami opisowymi.
  - Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego.
  - Klasyfikowanie śródroczne zawiera informacje dotyczące osiągnięć ucznia w I semestrze nauki oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższeniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień, a także zalecenia umożliwiające mu lepszy rozwój i opanowanie programu.
4. Ocenianie bieżące powinno informować nauczyciela i rodziców o aktywności ucznia, jego postępach, trudnościach, uzdolnieniach i zainteresowaniach. Za najistotniejsze w bieżącym ocenianiu powinno uznać się wkład pracy dziecka, efekty, jakie osiąga oraz jego możliwości.
5. Ocena bieżąca odbywa się każdego dnia w trakcie zajęć szkolnych i polega na stałym informowaniu ucznia o jego zachowaniu i postępach w nauce. Jest to ocena motywująca do aktywności i wysiłku, wskazująca osiągnięcia i to, co należy jeszcze wykonać, usprawnić. Ma charakter rozwijający dziecko, kształtujący, stymulujący jego rozwój.
6. Formy pracy ucznia podlegające ocenie:

- wypowiedzi ustne;
- wypowiedzi pisemne (w tym poprawność ortograficzna i gramatyczna);
- czytanie;
- liczenie;
- rozwiązywanie zadań z treścią;
- wiadomości o środowisku społeczno – przyrodniczym;
- zeszyty i ćwiczenia;
- graficzna strona pisma;
- prace plastycznie – techniczne;
- sprawność fizyczna;
- zachowanie;
- praca na zajęciach (indywidualna i w grupie);
- aktywność na zajęciach;
- przygotowanie do zajęć;

7. Do dokumentowania informacji o postępach i osiągnięciach dziecka służą:

- dziennik elektroniczny (oceniające bieżące w sześciostopniowej skali, ocena opisowa śródroczna);
- arkusze ocen (ocena opisowa końcoworoczna);
- teczki z pracami ucznia;

8. Wymagania ogólne oraz kryteria niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen.

- 1) Ocenę **celującą (6) cel** - otrzymuje uczeń, który:
  - doskonale opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej;
  - wykazuje szczególne zainteresowanie treściami zajęć, korzysta z różnych źródeł wiedzy;
  - samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i dąży do rozwiązania problemu;
  - w sposób twórczy rozwiązuje zadania, proponuje rozwiązania nietypowe;
  - podejmuje działania z własnej inicjatywy;
  - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
  - osiąga sukcesy w konkursach, zawodach sportowych i innych;
- 2) Ocenę **bardzo dobrą (5) bdb** – otrzymuje uczeń, który:
  - bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
  - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
  - potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania różnych problemów;
  - pracuje samodzielnie i starannie;
  - rzadko popełnia błędy;
  - jasno i logicznie rozumuje, potrafi zaplanować i odpowiedzialnie wykonać zadanie
- 3) Ocenę **dobłą (4) db** – otrzymuje uczeń, który:
  - dobrze opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowym określone

- w podstawie programowej;
  - we właściwy sposób stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności;
  - samodzielnie i starannie rozwiązuje typowe zadania;
  - w niewielkim stopniu korzysta z pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu różnych problemów;
  - czasami popełnia błędy;
- 4) Ocenę **dostateczną (3) dst** – otrzymuje uczeń, który:
- dostatecznie opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
  - najczęściej samodzielnie, nie zawsze starannie rozwiązuje typowe zadania;
  - często popełnia błędy;
  - korzysta z pomocy nauczyciela przy rozwiązywaniu różnych problemów;
- 5) Ocenę **dopuszczającą (2) dop** – otrzymuje uczeń, który:
- słabo opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki;
  - pracując samodzielnie popełnia wiele błędów, potrzebuje pomocy nauczyciela, często nie rozumie polecenia;
  - pracuje niestarannie;
  - często potrzebuje zachęty do działania, nie zawsze kończy pracę;
- 6) Ocenę **niedostateczną (1) ndst** – otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej nawet w minimalnym stopniu;
  - nie rozumie elementarnych pojęć;
  - nie wykonuje zadań nawet z pomocą nauczyciela;
9. Ocena semestralna klasyfikacyjna opisowa w klasach I – III dokumentuje osiągnięcia edukacyjne ucznia i jest wpisana w dzienniku lekcyjnym. Ocenę opisową końcoworoczną wychowawca wpisuje także do arkusza ocen ucznia.
10. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a ocenę z zachowania – wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli uczących w danej klasie.

II

Formy i narzędzia oceniania

Na początku każdego roku szkolnego, na zebraniach rodzice informowani są o zasadach oceniania z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz o sposobie oceniania z zachowania.

1. Aby określić stan wiedzy i umiejętności ucznia nauczyciel ocenia:

- odpowiedzi ustne;
- prace pisemne;
- prace domowe pisemne i ustne;
- oraz inne wynikające ze specyfiki przedmiotu;

2. Nauczyciele oceniają sprawdziany i testy wg następującego schematu:

0 % pkt. – 32 % pkt. - ocena niedostateczna
33 % pkt. – 50 % pkt. - ocena dopuszczająca
51 % pkt. – 74 % pkt. - ocena dostateczna
75 % pkt. – 90 % pkt. - ocena dobra
91 % pkt. – 100 % pkt. - ocena bardzo dobra
91 % pkt. – 100 % pkt. + zadanie dodatkowe - ocena celująca

3. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym;
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- posiadającego opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który jest objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanej przez nauczycieli i specjalistów;
- posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

III

Kryteria oceny zachowania

1. Ocena z zachowania w klasach I – III jest oceną opisową uwzględniającą postępy w rozwoju emocjonalno – społecznym. Wyraża opinię o spełnieniu przez ucznia obowiązków szkolnych, jego kulturze, postawie wobec kolegów i innych osób oraz aktywności społecznej.

1) Kultura osobista. Uczeń:

- kulturalnie zachowuje się w szkole i w miejscach publicznych;
- stara się panować nad emocjami (płacz, gniew, niepokój, agresja);
- jest koleżeński, grzeczny, uprzejmy;
- stosuje na co dzień formy grzecznościowe;
- dba o higienę osobistą oraz porządek w miejscu pracy;
- szanuje własność prywatną i społeczną;

2) Stosunek do obowiązków szkolnych (obowiązkowość). Uczeń:

- dotrzymuje umów i zobowiązań;
- jest punktualny;
- wkłada wysiłek w wykonywaną pracę;
- jest aktywny w czasie zajęć;
- pamięta o obowiązkach ucznia (prace domowe, przybory szkolne);
- pracuje na lekcjach we właściwym tempie, samodzielnie;
- doprowadza prace do końca;

3) Relacje z rówieśnikami. Uczeń:

- szanuje kolegów;
- chętnie udziela pomocy innym;
- troszczy się o zdrowie oraz bezpieczeństwo własne i kolegów;
- dokonuje samooceny i oceny zachowania innych;
- potrafi cieszyć się z sukcesów koleżanek i kolegów;

4) Współdziałanie w grupie. Uczeń:

- zgodnie bawi się w grupie;
- wykazuje odpowiedzialność za efekty pracy;
- przewodniczy lub podporządkowuje się grupie;

5) Aktywność społeczna. Uczeń:

- podejmuje oferowane zadania;
- pełni odpowiedzialnie powierzoną funkcję;
- chętnie wykonuje dodatkowe prace literackie, plastyczne, techniczne;
- bierze udział w konkursach oraz zawodach sportowych na terenie szkoły, miasta, województwa, kraju;

IV

Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach uczniów.

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach z zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o zasadach oceniania zachowania.
2. Rodzice mają prawo do rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce, przyczyn niepowodzeń, uzyskania porad w sprawie wychowania oraz dalszego kształcenia swych dzieci.
3. W szkole dopuszcza się następujące formy kontaktów nauczycieli (wychowawców) z rodzicami (prawnymi opiekunami):
  - 1) kontakty bezpośrednie:
    - zebrania ogólnoszkolne;
    - zebrania klasowe;
    - wywiadówki;
    - indywidualne rozmowy m. in. podczas dyżurów pedagogicznych;
  - 2) Kontakty pośrednie:
    - rozmowa telefoniczna, mailowa;
    - korespondencja listowna;
    - adnotacje w zeszycie przedmiotowym;

V

Kryteria oceniania zgodnie z wymaganiami podstawy programowej

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy I

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń:

- obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują, komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby i odczucia,
- w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą,
- mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób,
- odczytuje uproszczone rysunki, znaki informacyjne i napisy,
- zna poznane litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- pisze proste krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma,
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- interesuje się książką i czytaniem,
- korzysta z pakietów edukacyjnych pod kierunkiem nauczyciela,
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim.

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywalnych zbiorach,
- układa obiekty w serie rosnące i malejące, numeruje je,
- klasyfikuje je: tworzy kolekcje,
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; orientuje się na kartce papieru,
- dostrzega symetrię,
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,
- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wstak (zakres do 20), zapisuje liczby cyframi,
- wyznacza sumy i różnice; dodaje i odejmuje w zakresie 10, poprawnie zapisuje te działania,
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią stosując zapis cyfrowy i znaki działań,
- mierzy długość, porównuje długości obiektów,
- potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze,
- odmierza płyny,
- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku; potrafi korzystać z kalendarza, rozpoznaje czas na zegarze,
- zna będące w obiegu monety i banknot 10 zł, radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży.
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

III. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach (park, las, pole uprawne, sad i ogród),
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym,
- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylenie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka, zwierząt i roślin i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
- wie, że należy segregować śmieci,
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę i stosuje się do podanych informacji (ubiera się odpowiednio do pogody),
- zna i nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych.

IV. EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi,
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej, w sytuacjach życiowych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy,
- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny,
- zna zagrożenia ze strony ludzi, wie do kogo należy zwrócić się o pomoc,
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- wie, czym zajmuje się policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można zwrócić się do nich o pomoc,
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie, zna symbole narodowe,

V. EDUKACJA PLASTYCZNA I TECHNICZNA

Uczeń:

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni,
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki,
- ilustruje sceny i sytuacje inspirowane wyobraźnią, baśnią, muzyką,
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych,
- utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie,
- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach i jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

VI. EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- powtarza prostą melodię, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
- odtwarza proste rytmy, wyraża nastrój i charakter muzyki pływając i tańcząc (reaguje na zmiany tempa i dynamiki),
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać,
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie,
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego;

VII. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń:

- rozwija swoją sprawność fizyczną poprzez zabawy i gry ruchowe oraz zespołowe gry sportowe.
- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną,
- chwyta piłkę, rzuca nią do celu i na odległość, toczy ją i kozłuje, pokonuje różne przeszkody.
- wykonuje ćwiczenia równoważne.

VIII. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzysta z myszy i klawiatury,
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy II

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń:

- Słucha wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym.
- Rozmawia z nauczycielem i dziećmi, stawia pytania.
- Swobodnie, samorzutnie wypowiada się całymi zdaniami. Używa zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących;
- Opowiada treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadaje tytuły pojedynczym obrazkom;
- Opowiada własnymi słowami treści krótkich tekstów czytanek, baśni, legend.

- Układa opowiadania twórcze, zdania na temat różnych przedmiotów, opisuje przedmioty z otoczenia:
- Wygłasza z pamięci wiersze;
- Dbą o kulturę mówienia; dobiera właściwe słowa i zwroty, odpowiada za słowa; mówi prawdę.
- Czyta i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów; doskonali umiejętności poprawnego czytania głośnego, indywidualnego i zbiorowego
- Czyta całościowo wyrazy, uwzględnia znaki przestankowe: kropki, przecinki, pytajniki i wykrzykniki.
- Odczytuje dialogi z podziałem na role.
- Cicho czyta ze zrozumieniem.
- Wyszukuje w tekście podane wyrazy, zwroty, fragmenty.
- Zwraca uwagę na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie).
- Doskonali kształt i czytelność pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu.
- Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkie teksty.

- Zbiorowo i indywidualnie układa oraz zapisuje zdania na dany temat, redaguje i pisze opowiadania, życzenia, list, zaproszenia.
- Poprawnie pisze wyrazy z poznaną trudnością ortograficzną.
- Używa skrótów: ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.
- Zna alfabet.
- Rozpoznaje zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące.
- Rozpoznaje litery, głoski i sylaby w wyrazie; wyrazy w zdaniu, spółgłoski i samogłoski.
- Rozpoznaje rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
- Rozpoznaje czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.
- Wyodrębnianie w utworze literackim postaci, zdarzenia, miejsce i czas akcji.
- Wspólnie ustala kolejność wydarzeń.
- Określa nastrój utworu.
- Wartościuje postacie i zdarzenia w utworze.

II. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

- zna pory dnia i roku, nazwy miesięcy, budowę roślin i warunki ich życia;
- zna różne środowiska przyrodnicze (las, park, ogród, sad, pole, łąka);
- przeprowadza proste doświadczenia, obserwacje, pomiary i wyciąga trafne wnioski;
- zna i stosuje zasady poruszania się po drodze;
- prowadzi obserwację pogody i zapisuje jej elementy w formie obrazkowej.
- dba o zdrowie i schludny wygląd;
- rozumie konieczność dbania o higienę osobistą;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa w szkole, w domu, na placu zabaw, na boisku, na ulicy;
- rozumie znaczenie ruchu dla rozwoju organizmu, dba o prawidłową postawę podczas oglądania telewizji oraz zabawy przy komputerze.

- zna nazwę swojej miejscowości, regionu, kraju;
- zna tradycje, obyczaje i obrzędy regionalne;
- wskazuje ważniejsze urzędy, zakłady usługowe, szanuje wytwory pracy ludzi;
- poznaje mapę fizyczną Polski;

- wskazuje na mapie granice Polski, regiony geograficzne, główne miasta, rzeki.

III. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

- określa położenie przedmiotów w przestrzeni, wyznacza kierunki;
- porównuje i porządkuje przedmioty według wybranych cech.
- poprawnie wykonuje działania na liczbach (dodawanie i odejmowanie w zakresie 100, mnożenie i dzielenie w zakresie 50).
- dokonuje analizy treści zadań tekstowych;
- rozwiązuje proste i złożone zadania różnymi sposobami;
- przedstawia rozwiązanie zadania na rysunku schematycznym.
- rozróżnia i nazywa figury geometryczne (trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty);
- rysuje odcinki o podanej długości, mierzy długości;
- grupuje przedmioty według podanych cech;
- tworzy zbiory zgodnie z podanym warunkiem;
- odczytuje godziny i minuty na zegarze w systemie 12 – godzinnym;
- zna pory roku, miesiące, dni tygodnia, posługuje się kalendarzem;
- mierzy długość różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, metrem stolarskim, zna pojęcia metr, centymetr;
- waży na wadze szalkowej, zna pojęcia - kilogram, dekagram;
- odmierza płyny naczyniami, używa określeń – litr, pół litra, ćwierć litra;
- odczytuje temperaturę na termometrze;
- rozwiązuje zadania na różnorodne obliczenia pieniężne.

IV. EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych; grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy się chwalić bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie i dlaczego;
- umie opowiedzieć na czym polega praca ludzi w różnych zawodach;
- wie, w jakiej mieszka miejscowości, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie, zna symbole narodowe, rozpoznaje herb Warszawy i swojego miasta, rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- zdobywa wiedzę o życiu wielkich Polaków;
- uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych.

V. EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

- przedstawia w swych pracach zjawiska, wydarzenia uwzględniając ruch postaci, nastrój;

- w pracach uwzględnia kształt, barwę, wielkość, proporcje, układ, fakturę, sytuacje przestrzenne;
- właściwie dobiera techniki plastyczne i materiały;
- poznaje dziedziny sztuk plastycznych (architektura, malarstwo, rzeźba, scenografia) oraz ich wykonawców.

VI. EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- potrafi akompaniować do piosenek i zabaw za pomocą efektów akustycznych i instrumentów perkusyjnych;
- śpiewa piosenki indywidualnie i zbiorowo;
- improwizuje melodie do krótkich tekstów;
- swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne;
- słucha muzyki, rozpoznaje i naśladuje różne odgłosy oraz brzmienie instrumentów.

VII. EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje;
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych;
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, konstruuje urządzenia techniczne.
- utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach i korzystać ze środków komunikacji;
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

VIII. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

- właściwie organizuje własne działania;
- ustala kolejność czynności;
- wybiera najwłaściwszy sposób realizacji zadania;
- umie dobrać narzędzia, przybory i materiały.

IX. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń:

- jest sprawny ruchowo;
- chętnie współdziała w grach i zabawach zespołowych;
- jest zdyscyplinowany, systematyczny, wytrwały w pokonywaniu trudności;
- przestrzega ładu i porządku oraz zasad gry;
- umie dokonać samooceny własnej pracy;
- troszczy się o zdrowie, czystość, higienę i bezpieczeństwo swoje i innych;
- przestrzega norm postępowania jako uczeń i kolega.

Kryteria oceniania postępów ucznia klasy III

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Uczeń:

- słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia,
- słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedziania się,
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;
- recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- czyta poprawnie, płynnie i wyraziście; czyta po cichu ze zrozumieniem;
- pracuje z tekstem, umie wskazać postacie główne, drugorzędne, dokonać oceny postępowania bohaterów, ustalić kolejność zdarzeń, opowiedzieć treść;
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- wypowiada się w rozwiniętej, uporządkowanej formie;
- układa swobodne, spójne wypowiedzi i wielozdaniowe opowiadania twórcze na podstawie własnych obserwacji, przeżyć, treści słuchanych, czytanej literatury oraz aktualnych wydarzeń;
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzeń w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć
- pisze notatkę, życzenia, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty,
- pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- pisze w zeszycie płynnie i czytelnie z zachowaniem prawidłowego kształtu liter, proporcji oraz właściwego ich łączenia w wyrazach;
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie;
- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

- określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000);
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;

- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.

- analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób

- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie kilometr;

- mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach;

- dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć;

- wykonuje obliczenia pieniężne;

- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda;

- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją

- waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;

III. EDUKACJA SPOŁECZNA

Uczeń:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;

- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;

- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego

- rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;

- rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka,

- opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach.

IV. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Uczeń:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;

- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy;
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania;
- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia,
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze stron środowiska naturalnego
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;
- wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie
- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

V. EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi
- rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;
- rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową
- nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;
- śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;
- rozpoznaje i śpiewa hymn Polski,
- przedstawia ruchem treść muzyczną
- wykonuje pąsy;
- wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych

VI. EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń:

- wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach: kształty obiektów, wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, barwę, walor różnych barw, cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi;

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem, maluje farbami, wydziera, wycina, składa, przylepia,
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych
- wykonuje prace, modele, rekwizyty,
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych.

VII. EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń:

- planuje i realizuje własne projekty/prace
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
- ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości;
- odczytuje podstawowe informacje techniczne
- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne;
- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.
- wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole.

VIII. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Uczeń:

- tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu;
- programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami,
- tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów;
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu;
- posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym;
- korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych;
- wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci internet.

IX. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń:

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu;
- uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej,
- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń;
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne;
- rzuca i podaje jednorącz, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki;

- wykonuje ćwiczenia zwinnościowe;
- wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem;
- organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową;
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów;
- respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego;
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych;
- układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy.